

2022Z17452

Vragen van de leden **Westerveld** (GroenLinks) en **Bikker** (ChristenUnie) aan de Minister voor Rechtsbescherming en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de aanpak van zelfbenoemde «afvalcoaches» en pro-ana websites* (ingezonden 22 september 2022).

Vraag 1

Heeft u de uitzendingen van Undercover in Nederland (SBS6) van zondag 11 september en zondag 18 september gezien waarin Alberto Stegeman en zijn team zelfbenoemde «afvalcoaches» op het spoor zijn?

Vraag 2

Herinnert u zich het rapport¹ van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen waaruit bleek dat meisjes met een eetstoornis benaderd worden door zogenaamde «pro-anorexia coaches» met het doel hen te misbruiken?

Vraag 3

Herinnert u de noodkreet van het Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel (CKM) uit 2019 en het uiteindelijke rapport in 2020 waarin al voor deze praktijken wordt gewaarschuwd en waarin in de eerste zin wordt gerefereerd aan een rechtszaak uit 2013 tegen een «pro-ana coach?» Herinnert u het artikel «Anorexia coaches on Kik app prey on people with eating disorders²» uit 2019?

Vraag 4

Kunt u uitleggen waarom deze praktijken al zo lang bekend zijn, hier meerdere keren Kamervragen over zijn gesteld^{3, 4}, do or de Kamer in moties⁵ is opgeroepen om actie te ondernemen en uit de uitzending van Undercover

¹ Coalitie tegen seksuele kindruitbuiting, 3 maart 2020, De wereld van pro-ana coaches Anorexia nervosa en de kwetsbaarheid op slachtofferschap van (online) seksueel geweld (<https://www.hetckm.nl/mediadepot/18512b4bbefb/RapportDewereldvanpro-anacoaches.pdf>).

² The Guardian, 1 maart 2019, «Anorexia coaches» on Kik app prey on people with eating disorders (<https://www.theguardian.com/society/2019/mar/01/anorexia-coaches-kik-app-prey-eating-disorders>).

³ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2019–2020, nr. 176.

⁴ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2021–2022, nr. 3372.

⁵ Kamerstuk 31 015, nr. 197 en Kamerstuk 31 015, nr. 198.

in Nederland en tegelijkertijd uit rapportages van het CKM blijkt dat deze zelfbenoemde coaches nog steeds actief zijn?

Vraag 5

Bent u het met de stelling eens dat dit onderwerp meer urgentie behoeft en dat uit de drie jaar die zijn verstreken sinds het schriftelijk overleg van 4 juni 2019⁶ niet blijkt dat het onderwerp prioriteit heeft?

Vraag 6

Hoe staat het met de verkenning door de politie van de mogelijkheden voor de opzet en de uitrol van een digitale opsporingsstrategie naar aanleiding van de aangenomen motie uit 2020 waarin wordt verzocht om een online opsporingsstrategie?⁷ Kunt u aangeven wat de door uw genoemde impactanalyse door de politie heeft opgeleverd⁸? Kunt u nader specificeren wat precies de bedoeling is van de pilot digitale opsporingsstrategie voor seksuele misdrijven en mensenhandel? Hoe is het mogelijk dat meer dan twee jaar na indiening van de motie nu pas wordt gestart met een verkenning?

Vraag 7

Waarom gaat u in eerdere beantwoording van schriftelijke vragen⁹ niet meer in op vragen over het overleg tussen uw ministerie, politie, het Openbaar Ministerie (OM) en het CKM over uitvoering van deze motie? Kunt u aangeven wat er in de afgelopen twee jaar naar aanleiding van deze motie is gebeurd en waartoe het genoemde overleg heeft geleid?

Vraag 8

Klopt het dat de in 2021 aangekondigde «proeftuin» met politie en CKM om de aangiftebereidheid van slachtoffers van seksuele uitbuiting met een leeftijd tot 25 jaar te vergroten niet gaat over slachtoffers van pro-ana coaches?¹⁰ Zo ja, waarom wordt hier wel naar verwezen in antwoorden op vragen over deze «coaches»?

Vraag 9

Hoe kan het dat uit het programma Undercover in Nederland blijkt dat zelfbenoemde «afvalcoaches» al jarenlang actief zijn, dit vaak dezelfde daders zijn en zij kennelijk ongestoord hun gang kunnen gaan? Wat zegt dat over de effectiviteit van de door u eerder aangekondigde voornemens?

Vraag 10

Bent u op de hoogte van het feit dat de coach die in beide uitzendingen van Undercover aan bod komt, één van de coaches was die ook kwam bovendien tijdens de onderzoeksperiode van het genoemde CKM-onderzoek eind 2018? Zo ja, hoe kan het dat de vorige Minister van Justitie en Veiligheid aangaf dat de aanpak van deze coaches een «persoonlijke prioriteit» zou worden, terwijl dezelfde daders jarenlang hun gang kunnen gaan? Kunt u een heldere uitleg geven?

Vraag 11

Kunt u in algemene zin uitleggen hoe het kan dat een dader die bekend is bij de politie, vervolgens weer door kan gaan met dezelfde praktijken?

Vraag 12

Zijn er al uitkomsten van de pilot met het «online outreach programma's» om zo daders eerder op te sporen?¹¹ Is aanpassing van wet- en regelgeving nodig voor opsporing? Zo ja, wordt hieraan gewerkt?

⁶ Kamerstuknummer 31 015, nr. 196.

⁷ Kamerstuk 31 015, nr. 197.

⁸ Kamerstuk 34 843, nr. 60.

⁹ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2021–2022 nr. 3001.

¹⁰ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2021–2022, nr. 3372.

¹¹ Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2021–2022, nr. 3372.

Vraag 13

Is er voldoende capaciteit bij politie en justitie om zelfbenoemde «afvalcoaches» en andere vormen van online activiteiten die schadelijk zijn voor (kwetsbare) jong-volwassenen en kinderen aan te pakken? Zo ja, waarin zitten dan de belemmeringen?

Vraag 14

In hoeverre is uw voornemen voor betere voorlichting aan jongeren en meer bewustzijn bij hulpverleners daadwerkelijk van de grond gekomen? Hoe wordt de handreiking die is ontwikkeld onder de aandacht gebracht van hulpverleners?

Vraag 15

Hoeveel zelfbenoemde coaches zijn in de afgelopen jaren, in ieder geval sinds 2019, opgespoord en vervolgd? Als dit niet bekend is; bent u bereid dit apart bij te houden?

Vraag 16

Bent u bereid om terug te komen op uw antwoorden op eerdere vragen waaruit blijkt dat u niet voornemens bent om pro-ana websites uit de lucht te halen en de motie-Kuik/Van der Graaf uit te voeren?¹²

Vraag 17

Zijn providers van pro-ana websites aangesproken en is daar concreet vervolg aan gegeven, bijvoorbeeld door deze websites offline te halen? Kunt u een gedetailleerd antwoord geven?

Vraag 18

Voert u gesprekken met sociale mediabedrijven zoals Facebook, Instagram en TikTok over de vraag hoe zij voorkomen dat hun platform gebruikt wordt voor het beïnvloeden van jongeren en volwassenen met een psychische kwetsbaarheid?

Vraag 19

Is het een optie om beroepsaanduidingen als «therapeut», «coach» en «psycholoog» een zogeheten «beschermd beroep» te maken zodat niet iedereen zich zo kan noemen? Bent u bereid om dit te onderzoeken?

¹² Kamerstuk 31 015, nr. 200.